

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie z powództwa R. K. (1) przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

- w punkcie 1. pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 10 czerwca 2015 roku w sprawie o sygn. akt I Co 1399/15 w części obejmującej odsetki umowne karne naliczone za okres od 4 stycznia 2015 roku do 25 kwietnia 2015 roku (punkt 3 tytułu) powyżej kwoty 686,66 zł w pozostałym zakresie powództwo oddała;

- w punkcie 2. nie obciążył powoda kosztami procesu;

- w punkcie 3. nie obciążył powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Pozwem z dnia 13 kwietnia 2017 r. R. K. (2) wystąpił o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego przez (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 25 kwietnia 2015 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Z. wydanym w sprawie I Co 1399/15 z dnia 10 czerwca 2015 r. Powód zakwestionował istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Wskazał, iż bank błędnie wyliczył wysokość odsetek. Powód wniósł o zobowiązanie pozwanego do zwrotu wszystkich wyegzekwowanych środków z ustawowymi odsetkami liczonymi od otrzymania poszczególnych kwot w ramach egzekucji i zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pismem procesowym z dnia 5 grudnia 2017 r. powód wystąpił o zasądzenie od pozwanego odszkodowania za utracone korzyści (niemożność korzystania ze swojego kapitału) w wysokości ustawowych odsetek kapitałowych naliczonych od wszystkich wyegzekwowanych środków liczonych od terminów zajęcia poszczególnych kwot w ramach ww. egzekucji do dnia zapłaty w miejsce pierwotnego żądania zwrotu wszystkich wyegzekwowanych środków z ustawowymi odsetkami liczonymi od otrzymania poszczególnych kwot w ramach egzekucji. Powód zakwestionował skuteczne wypowiedzenie umowy kredytu.

Pismem procesowym z dnia 29 grudnia 2017 r. powód wskazał, iż działanie pozwanego polegające na stworzeniu stanu niepewności dla powoda w okresie od października 2014 r. do 3 stycznia 2015 r. co do istnienia i ważności umowy jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Pismem z dnia 5 marca 2018 r. powód wniósł o zasądzenie od pozwanego tytułem nienależnego świadczenia kwotę 9.974,13 z tytułu naliczonych i pobranych odsetek od umowy kredytowej, które to nienależne świadczenie wynika z sankcji kredytu darmowego, zasądzenie od pozwanego zwrotu wszystkich wyegzekwowanych kwot z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego odszkodowania za utracone korzyści (niemożności korzystania ze swojego kapitału) w wysokości odsetek kapitałowych naliczonych od wszystkich wyegzekwowanych środków liczonych od terminów zajęcia poszczególnych kwot w ramach egzekucji do dnia zapłaty. Powód wskazał, iż ma prawo skorzystać z sankcji tzw. kredytu darmowego z uwagi na naruszenie obowiązków informacyjnych przez bank.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 13 marca 2012 r. (...) Bank S.A. – Oddział Bankowości Detalicznej mBank z siedzibą w W. zawarł z R. K. (2) umowę

o kredyt gotówkowy nr (...) na kwotę 61.513,08 zł na okres wskazany

w harmonogramie spłaty kredytu stanowiącym załącznik do umowy, tj. do dnia 28 marca 2017 r. W § 3 pkt 1 umowy wskazano, iż kredyt oprocentowany jest według zmiennej stopy procentowej, która wynosi 7,99 % w stosunku rocznym. Wysokość zmiennej stopy procentowej została ustalona jako suma stałej marży banku wynoszącej 3,70 p.p. i zmiennej stawki bazowej obowiązującej w banku wynoszącej 4,29 % z dnia 20 maja 2009 r. ustalonej w trybie opisanym w punkcie 3 (§ 3 pkt. 2). W § 3 pkt 3 wskazano, iż bank na koniec każdego miesiąca dokonuje sprawdzenia stawki referencyjnej (...) ogłaszanej przedostatniego dnia roboczego tego miesiąca i porównuje ją ze stawką bazową obowiązującą w banku w dniu sprawdzenia. Bank dokonuje zmiany wysokości obowiązującej w banku stawki bazowej w przypadku, gdy stawka referencyjna będzie wyższa albo niższa o co najmniej 0,75 punktów procentowych od stawki bazowej obowiązującej w banku. W przypadku, gdy wartość stawki referencyjnej przyjmie wartość 0,00 % lub ujemną bank przyjmie jako stawkę bazową obowiązującą w banku stawkę bazową w wysokości 0,00 %. Informacja o stawce bazowej obowiązującej w banku jest publikowana na stronie internetowej banku. Od zadłużenia przeterminowanego bank pobierał odsetki w według zmiennej stopy procentowej wskazanej w Tabeli oprocentowania dla produktów mBanku obowiązującej w dniu popadnięcia

w opóźnienie. W dniu zawarcia umowy oprocentowanie to wynosiło 21 %. (§ 11 ust. 2). Zgodnie z § 18 ust. 1-3, umowa mogła być wypowiedziana przez każdą ze stron w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni.

Pismem z dnia 2 sierpnia 2014 r. wysłanym do powoda 6 sierpnia 2014 r. bank wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty zaległej kwoty kredytu w wysokości 2.450,71 zł.

Pismem z dnia 29 sierpnia 2014 r. doręczonym na adres zamieszkania powoda

(i odebrany przez jego matkę) 4 września 2014 r. pozwany wezwał powoda do zapłaty zaległej kwoty kredytu w kwocie 3.682,67 zł w terminie 7 dni od otrzymania pisma

pod rygorem wypowiedzenia umowy. W treści pisma wskazano, iż w przypadku braku spłaty, przedmiotowe pismo należy traktować jako wypowiedzenie umowy przez bank. Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni i jest liczony od następnego dnia po upływie ww. 7-dniowego terminu.

W dniu 25 kwietnia 2015 r. bank wystawił zaświadczenie, zgodnie z którym, umowa kredytu została wypowiedziana z dniem 3 stycznia 2015 r..

W dniu w dniu 25 kwietnia 2015 r (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił przeciwko R. K. (2) bankowy tytuł egzekucyjny numer (...). W tytule wskazano, iż wysokość wymagalnego zobowiązania powoda na dzień wystawienia tytułu wynosi 39.889,26 zł, w tym: 37.695,35 zł należności głównej, 1.336,70 zł odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 31 marca 2014 r. do 3 stycznia 2015 r. wg stopy procentowej w wysokości 5,99 % w skali roku, 857,21 zł odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 4 stycznia 2015 r. do 25 kwietnia 2015 r. od zadłużenia przeterminowanego wg stopy procentowej w wysokości 5,99 % w skali roku. W treści przedmiotowego tytułu egzekucyjnego wskazano, że umowa została rozwiązana 3 stycznia 2015 r. i od tego dnia całość roszczenia stała się wymagalna. Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie I Co 1399/15 Sąd Rejonowy w Zgierzu zaopatrzył przedmiotowy bankowy tytuł egzekucyjny w klauzulę wykonalności.

W dniu 28 lipca 2015 r. bank złożył do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łasku R. S. wniosek o wszczęcie przeciwko dłużnikowi postępowania egzekucyjnego na podstawie ww. tytułu wykonawczego.

Pismem z dnia 5 marca 2018 r. powód złożył do banku oświadczenie w przedmiocie skorzystania z sankcji kredytu darmowego z uwagi na niedopełnienie przez bank zapisów art. 30 ust. 1 pkt 4 i 11.

W odpowiedzi bank wskazał, iż reklamacja została rozpatrzona negatywnie z uwagi na przekroczenie przez powoda terminu do skorzystania z sankcji kredytu darmowego jak

i bezzasadność zgłaszanych roszczeń.

Wysokość wymagalnego zobowiązania powoda na dzień 25 kwietnia 2015 r. wynosiła 37.695,35 zł należności głównej, 1.336,70 zł odsetek umownych naliczonych od kapitału i 837,36 zł odsetek karnych od nieterminowanych spłat kapitału za okres od 4 stycznia 2015 r. do 24 kwietnia 2015 r. Różnica pomiędzy wysokością odsetek karnych wskazanych w bankowym tytule, a kwotą wskazaną wyżej wynika ze stosowania w okresie od 28 października 2014 r. wyższych niż ogłoszone przez mBank stawek procentowych. Zgodnie zaś z treścią tytułu egzekucyjnego wysokość odsetek karnych winna wynosić 686,66 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów uznanych za wiarygodne. Opinia biegłej została sporządzona w profesjonalny sposób, zgodnie z treścią skierowanego zlecenia, pozbawiona jest nieścisłości, a co istotne opinia ta ostatecznie nie była przez strony kwestionowana. Sąd pominął dowód z nagrania rozmowy pracownika pozwanego z powodem jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy przy tak ustalonym stanie faktycznym uznał powództwo za częściowo zasadne.

Zgodnie z przepisem art. 840 § 1 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaze, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

W tym miejscu należy wskazać, iż, jakkolwiek podstawą powództwa opozycyjnego może być kwestionowanie istnienia tytułu egzekucyjnego (art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.), tym niemniej konieczne jest wyraźne rozróżnienie pomiędzy tytułami egzekucyjnymi będącymi orzeczeniami sądowymi i innymi tytułami egzekucyjnymi. To rozróżnienie wiąże się ze skutkami prawomocności materialnej orzeczeń sądowych. Z mocy art. 365 § 1 k.p.c. prawomocne orzeczenia sądowe wiążą nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz także inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach przewidzianych w ustawie także inne osoby. W powództwie przeciwegzekucyjnym nie jest zatem dopuszczalne zwalczanie sądowego tytułu wykonawczego poprzez odwołanie się do faktów i dowodów, istniejących przed powstaniem tego tytułu i zmierzających w istocie rzeczy do podważenia orzeczenia objętego tym tytułem. Innymi słowy, powództwo opozycyjne nie może prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Jego celem jest pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, nie zaś podważenie treści orzeczenia sądowego, które zaopatrzone w klauzulę wykonalności.

W niniejszej sprawie tytuł egzekucyjny nie pochodzi od Sądu, wobec czego powód mógł skutecznie podnosić zarzuty dotyczące istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym. Wskazać należy, iż dłużnik banku może wytoczyć przeciwko bankowi powództwo przeciwegzekucyjne, w którym może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wiarygodności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w

sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia. W razie postawienia kredytu w stan wymagalności, przyznano dłużnikowi nawet prawo powoływania się na zdarzenia sprzed powstania tytułu wykonawczego, prawo zaprzeczeniu zdarzenia, na którym oparto jego wykonalność.

W dniu 14 kwietnia 2015 roku Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy prawo bankowe są niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (P 45/12, OTK-A 2015/4/46, Dz.U.2015/559), wskazując, że uprawnienie banków do wydawania bankowych tytułów egzekucyjnych stanowi naruszenie zasady równości

w relacjach z ich klientami. Skutkiem wyroku była eliminacja z porządku prawnego dwóch przepisów tj. art. 96 i 97 ustawy prawo bankowe. W myśl art. 96 prawa bankowego - na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne (ust. 1). W bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia, oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku (ust. 2). Zgodnie zaś z art. 97 ustawy prawo bankowe - bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wiarygodności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia (ust. 1). Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia (ust. 2).

Trybunał Konstytucyjny w cytowanym powyżej wyroku uznał jednocześnie, że utrata mocy obowiązującej tych przepisów z dniem publikacji wyroku w Dzienniku Ustaw byłaby niewskazana, gdyż mogłyby z tego wynikać wielorakie negatywne konsekwencje,

w tym w postaci wtórnej niekonstytucyjności. W tych okolicznościach Trybunał Konstytucyjny postanowił odroczyć termin utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnych przepisów do dnia 1 sierpnia 2016 roku. Trybunał wskazał przy tym, że przepisy te zachowują moc obowiązującą przez ponad rok od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw, chyba że wcześniej zostaną uchylone bądź zmienione przez ustawodawcę, co byłoby bardzo pożądane ze względu na kwestię wznawiania postępowań na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku wskazał, że odroczenie ma ten skutek, że w okresie odroczenia przepisy te (o ile wcześniej nie zostaną uchylone bądź zmienione przez ustawodawcę), mimo obalenia w stosunku do nich domniemania konstytucyjności, powinny być stosowane przez ich adresatów, w tym przez sądy. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że niniejszy wyrok określa skutki na przyszłość. Tym samym bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przed 1 sierpnia 2016 r. w stosunku, do których przed tą datą wystąpiono o nadanie klauzuli wykonalności, po dniu 1 sierpnia 2016 r. zachowa skuteczność, tj. po opatrzeniu klauzulą wykonalności będzie mógł stanowić podstawę egzekucji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 stycznia 2016 r. I ACa 736/15).

W pierwszej kolejności powód podniósł, iż wierzyciel w sposób nieprawidłowy wyliczył kwoty wskazane w tytule egzekucyjnym. Jak wynika z opinii biegłej jedyną nieprawidłowość dotyczyła kwoty odsetek umownych karnych. W bankowym tytule egzekucyjnym wysokość zobowiązania w zakresie odsetek umownych karnych została wskazana na kwotę 857,21 zł za okres od 4 stycznia 2015 roku do 25 kwietnia 2015 roku. Biegła w opinii pisemnej wskazała, iż w tym zakresie różnica na dzień 24 kwietnia 2015 roku między kwotą wyliczoną przez bank a wyliczeniami biegłej

wynosi 19,85 zł. W opinii ustnej uzupełniającej biegła wyjaśniła, iż jeżeli odsetki zostałyby wyliczone za okres wskazany w bankowym tytule egzekucyjnym to powinny wynieść 686,66 zł. Wobec powyższego Sąd pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy we wskazanym zakresie. W ocenie Sądu żadaną kwotę odsetek karnych należało wyliczyć zgodnie z założeniami wskazanymi w bankowym tytule egzekucyjnym, a odnoszącymi się do okresu od 4 stycznia 2015 roku do 25 kwietnia 2015 roku.

W ocenie Sądu bezzasadny był zarzut powoda, iż umowa nie została skutecznie wypowiedziana. Zgodnie z art. 89 k.c., powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego, chyba że taką możliwość wyłącza ustawa albo właściwości czynności prawnej. Warunek w postaci skorzystania przez jedną ze stron stosunku umownego z określonego uprawnienia nazywane jest warunkiem potestatywnym. W postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r. (sygn. akt III CZP 85/12) uznano za dopuszczalne, co do zasady, dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia. Zastrzeżenie to podlega ocenie na podstawie art. 353¹ k.c., z uwzględnieniem normatywnej konstrukcji warunku określonej w art. 89 k.c. Przepis art. 89 k.c. nie wyklucza dopuszczalności zastrzeżenia warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy. Trwałość stosunku długotrwałej pożyczki nie może w każdym przypadku przemawiać za uznaniem, że warunkowe wypowiedzenie takiej umowy jest sprzeczne z właściwością stosunku prawnego.

Także w orzecznictwie i doktrynie dopuszcza się co do zasady zastrzeżenie warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 stycznia 2018 r. V AGa 49/18 LEX nr 2447608 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r. sygn. akt II CSK 750/15; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., sygn. akt V CSK 698/14; komentarz do kodeksu cywilnego pod redakcją M. Pyziak-Szafnickiej i P. Księżaka, wydanie z 2014 r.).

Wypowiedzenie umowy w niniejszej sprawie zostało sformułowane w sposób jednoznaczny. Zostało ono również doręczone powodowi. Umowa została zatem skutecznie wypowiedziana.

W pozostałym zakresie powództwo należało zatem oddalić. Wobec uznania, iż tytuł należy pozbawić wykonalności jedynie ponad kwotę 686,66 zł, oczywiście bezzasadne było żądanie zasądzenia od pozwanego zwrotu wyegzekwowanych kwot z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty jak również żądanie zasądzenia od pozwanego odszkodowania za utracone korzyści (niemożności korzystania ze swojego kapitału) w wysokości odsetek kapitałowych naliczonych od wszystkich wyegzekwowanych środków liczonych od terminów zajęcia poszczególnych kwot w ramach egzekucji do dnia zapłaty.

Bezzasadne było również żądanie zasądzenia tytułem nienależnego świadczenia kwotą 9.974,13 z tytułu naliczonych i pobranych odsetek od umowy kredytowej, które to nienależne świadczenie miałyby wynikać z sankcji kredytu darmowego. Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2018 r. poz. 993), w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie. Jak stanowi ust. 5, uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy. W niniejszej sprawie umowa została zawarta 13 marca 2012 r., wobec czego oświadczenie powoda zostało złożone po terminie, co oznacza, iż uprawnienie przewidziane tym przepisem wygasło. Niezależnie od tego, należy wskazać, iż umowa kredytu z dnia 13 marca 2012 r. określała całkowitą kwotę kredytu (§ 1 pkt 3 umowy) oraz oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego (§ 11 umowy).

O kosztach procesu i kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Instytucja odstąpienia od obciążenia strony przegrywającej kosztami postępowania przewidziana w art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Wyjątek niepodlegający wykładni rozszerzającej, wykluczający stosowanie wszelkich uogólnień i wymagający do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Przepis nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi. Jego zastosowanie znajduje uzasadnienie wyłącznie w szczególnych wypadkach, które każdorazowo podlegają ocenie przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 czerwca 2012 r. (I CZ 34/12, LEX nr 1232459), do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych" w rozumieniu art. 102 k.p.c. należą okoliczności zarówno związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące

na zewnątrz. Do pierwszych zalicza się np. charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, do drugich - sytuację majątkową i życiową strony, z zastrzeżeniem, że nie jest wystarczające powołanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia

od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu (tak też postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 lipca 2013 r. IV CZ 58/13, Lex nr 1396462; z 29 czerwca 2012 r.

I CZ 34/12, Lex nr 1232459; z 1 grudnia 2011 r. I CZ 26/11, Lex nr 1101325). Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być ocenione

z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu

na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie powód znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej, która była podstawą do zwolnienia go od kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Powództwo zostało przy tym częściowo uwzględnione, zaś powód, z uwagi na skomplikowane wyliczenia stanu zadłużenia, mógł być przekonany o słuszności swego stanowiska.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego złoży powód, zaskarżając go w całości, zarzucając naruszenie:

I. przepisów prawa materialnego

- art. 45 ust. 5 w zw. z art. 45 ust.1 Ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011 r., przez błędną ich interpretacją, w wyniku czego Sąd nie zastosował ustępu 1 art. 45 ustawy, co skutkowało nieuznaniem należnej sankcji kredytu darmowego;

- art. 5 pkt 6b, 7 i 8 w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 4 i 7 Ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011 przez błędną interpretację, przez co Sąd mylnie stwierdził prawidłowość wskazanych danych w umowie kredytowej, gdy w rzeczywistości są błędnie wskazane, przez co stanowią podstawę uznania sankcji kredytu darmowego, a już bezwzględnie dotyczy to błędnie podanej wartości całkowitej kwoty kredytu - art. 30 ust. 1 pkt 4 w/w;

II. zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego:

- art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. - poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, a także naruszenie reguł logicznego rozumowania, gdyż dowody na istnienie, wymagalność i wysokość roszczenia zawartego w (...) wzajemnie się wykluczają;

- art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. - poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym, naruszające reguły logicznego rozumowania w kwestii wybiórczego potraktowania treści sporządzonej w sprawie pisemnej opinii biegłego oraz uzupełniającej ustnej opinii biegłego w dniu 27 listopada 2018 r., co doprowadziło do błędnego obrazu stanu faktycznego, że kredyt był

wypowiedziany oraz księgi bankowe stanowiące podstawę wystawienia (...) są wiarygodnym dowodem istnienia roszczenia (...) S.A. i roszczenia są udowodnione;

- nie wyjaśnienie i nie podjęcie bardzo dokładnie opisanej w pismach wniesionych 5 i 26 marca 2018 r. kwestii abuzywności zapisu skarżonej Umowy kredytowej i ten zarzut abuzywności jest powiązany z kwestią błędnie odrzuconego oświadczenia o sankcji kredytu darmowego (kwestia opisana od 9 strony pisma wniesionego 5 marca 2018 r., razem z kwestią sankcji kredytu darmowego oraz dalsze wyjaśnienia w piśmie wniesionym 26 marca 2018 r.); chodzi o § 11 pkt 3 spornej umowy kredytowej (k. 8-11) - zapis jest abuzywny i dotyczy zmiennej stopy procentowej odsetek od zaległości przeterminowanych, zgłoszony jako zarzut, w powiązaniu e zgłoszonym zarzutem sankcji kredytu darmowego.

W związku z powyższymi zarzutami apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w całości poprzez uwzględnienie wszystkich wniosków, jakie zawarto ostatecznie w piśmie wniesionym 3 marca 2018 r., tj.:

1. pozbawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) wydanego przez (...) S.A. w dniu 25 kwietnia 2015 r. klauzuli wykonalności w całości;

2. w ramach nadzoru judykacyjnego, opierając się na art. 759 § 2 kpc wydanie postanowienia zarządzającego Komornikowi, że przy umorzeniu egzekucji (sygnatura Km 2660/15) powinien wszystkimi kosztami egzekucyjnymi obciążyć wierzyciela, czyli (...) S.A. (pozwanego), ponieważ prowadzona egzekucja jest niecelowa;

3. zasądzenie od pozwanego ((...) S.A.) zwrotu nienależnego świadczenia w kwocie: 9.974,13zł z tytułu naliczonych i pobranych odsetek od Umowy Kredytowej nr (...) z 13 marca 2012 r., które to nienależne świadczenie wynika z oświadczenia o zastosowaniu sankcji kredytu darmowego przewidzianej Ustawą o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia zapłaty;

4. zasądzenie od pozwanego ((...) S.A.) zwrotu wszystkich wyegzekwowanych środków pieniężnych (bezprawnie wyegzekwowanych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

5. zasądzenie od pozwanego ((...) S.A.) zapłaty odszkodowania za utracone korzyści (niemożność korzystania ze swojego kapitału) w wysokości ustawowych odsetek kapitałowych naliczonych od wszystkich wyegzekwowanych środków liczonych od terminów zajęcia poszczególnych kwot w ramach w/w egzekucji do dnia zapłaty;

6. zasądzenie od pozwanego ((...) S.A.) zwrotu wszystkich kosztów procesu za I i II instancję, w tym kosztów sądowych oraz ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego w przypadku przystąpienia profesjonalnego pełnomocnika, jeżeli okaże się to konieczne, a także innych kosztów, jakie w toku sprawy powstały lub mogą powstać;

7. zgodnie z art. 333 §3 k.p.c. nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności ze względu na trudną sytuację zdrowotną i materialną powoda wywołaną niecelową egzekucją, czego dowody znajdują się w uwzględnionym wniosku o całkowitym zwolnieniu z kosztów,

ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji przy uwzględnieniu zwrotu kosztów procesu (postępowań I i II instancji).

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i jako taka podlegała uwzględnieniu.

W ocenie Sądu Okręgowego apelujący powód trafnie zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 45 ust. 5 w zw. z art. 45 ust. 1 Ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011 r.. Uwzględnienie

już tylko tego zarzutu, bez odnoszenia się do pozostałych podniesionych w apelacji, stanowiło podstawę do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd I instancji uznał za bezzasadne żądanie powoda zasądzenia tytułem nienależnego świadczenia kwotę 9.974,13 z tytułu naliczonych i pobranych odsetek od umowy kredytowej, które to nienależne świadczenie miałyby wynikać z sankcji kredytu darmowego, wskazując, że określony w art. 45 ust. 5 termin roczny do zgłoszenia uprawnienia, o którym mowa w art. 45 ust. 1, wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy. W ocenie Sądu Rejonowego, skoro w rozpoznawanej sprawie umowa została zawarta 13 marca 2012 r., to oświadczenie powoda z dnia 5 marca 2018 r. o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego zostało złożone po terminie, co oznacza, iż uprawnienie przewidziane tym przepisem wygasło.

Według Sądu Okręgowego pogląd wyrażony przez Sąd Rejonowy, co do upływu terminu złożenia oświadczenia o skorzystaniu przez powoda z sankcji kredytu darmowego, jest błędny.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2018 r. poz. 993), w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie. Natomiast z ust. 5 art. 45 w/w ustawy wynika, że uprawnienie, o którym mowa w ust.1, wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy.

Jako podstawę skorzystania z sankcji kredytu darmowego w oświadczeniu z dnia 5 marca 2018 r. powód wskazał naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 4 i 11 u.k.k..

Celem art. 30 u.k.k. jest zapewnienie konsumentowi łatwego dostępu do informacji na temat warunków udzielonego mu kredytu oraz jego sytuacji prawnej w związku z kredytem. Dokument umowy, który otrzymuje konsument, ma stanowić zwięzłe kompendium informacji prawnej dla konsumenta, tak aby nie musiał on ponosić kosztów transakcyjnych (wysiłku, wydatków) w celu uzyskania potrzebnych mu wiadomości. Dokument umowy ma być instrumentem redukującym asymetrię informacyjną między kredytodawcą a konsumentem na temat sytuacji prawnej stron. Jeżeli umowa jest ważna (tzn. uzgodniono minimalne warunki tej umowy), a w dokumencie umowy nie zamieszczono elementów wymaganych przez art. 30 ust. 1 u.k.k. i elementów tych nie przekazano konsumentowi w inny sposób, kredytodawcę mogą spotkać sankcje o charakterze cywilnoprawnym (sankcja odszkodowawcza, sankcja kredytu darmowego na podstawie art. 45 ust. 1 u.k.k.), publicznoprawnym (art. 24 ust. 1 u.o.k.k.) lub karnym (art. 138c § 1 k.w.)

Uruchomienie sankcji kredytu darmowego zależy od wykonania przez konsumenta uprawnienia prawokształtującego, bowiem sformułowanie, jakie zamieszczono w art. 45 ust. 1 u.k.k.: „po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia”, jest typowe dla przypadków, w których w przepisach prawa cywilnego wprowadza się uprawnienie prawokształtujące (np. art. 88 § 1 k.c., art. 395 § 1 zd. 2 k.c., art. 499 zd. 1 k.c.). Ponadto pojęcia „oświadczenie”, którym posłużono się w art. 45 ust. 1 u.k.k., ustawodawca używa w przepisach prawa cywilnego zazwyczaj dla oznaczenia oświadczenia woli, a nie oświadczenia wiedzy (informacyjne). Wykonanie uprawnienia prawokształtującego wymaga złożenia właśnie oświadczenia woli. Wykładnia językowa art. 45 ust. 1 u.k.k. wskazuje, że skutki związane z sankcją kredytu darmowego powstają – *verba legis* – „po złożeniu” oświadczenia.

Oświadczenie konsumenta uznaje się za złożone z chwilą, gdy doszło do kredytodawcy w taki sposób, że mógł zapoznać się z jego treścią (art. 61 § 1 k.c.). Oświadczenie konsumenta powinno być złożone w formie pisemnej *ad probationem* (art. 45 ust. 1 u.k.k. w zw. z art. 73 § 1 k.c.). Nie ma przy tym przeszkód, aby takie oświadczenie zostało złożone dopiero w trakcie procesu sądowego.

Oświadczenie o skorzystaniu przez kredytobiorcę z sankcji kredytu darmowego powód złożył pismem z dnia 5 marca 2019 r. skierowanym do (...) S.A. z siedzibą w W., przy czym zostało ono doręczone stronie powodowej w dniu 8 marca 2019 r..

Zgodnie z art. 45 ust. 5 u.u.k. do wygaśnięcia uprawnienia dochodzi dopiero po roku od dnia wykonania umowy, przy czym nie wygasa ono w przypadku skutecznego wypowiedzenia umowy o kredyt konsumencki – ze skutkami ex nunc.

Według Sądu Okręgowego ma rację apelujący, że pojęcie daty wykonania umowy kredytowej określone w ustawie nie oznacza daty zawarcia umowy kredytowej jak przyjął Sąd Rejonowy. Zauważyć należy dla porządku, że stosownie do treści art. 69 Prawa bankowego „Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu, wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.”

W doktrynie prezentowany jest pogląd, podzielony przez Sąd Okręgowy rozpoznający przedmiotową sprawę, że przez wykonanie umowy należy rozumieć sytuację, w której należycie wypełniono wszystkie obowiązki w ramach stosunku kredytu konsumenckiego, w tym obowiązki powstające z mocy ustawy (np. odnośnie do zapłaty odsetek za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1 k.c.). Chodzi o obowiązki dotyczące świadczenia głównego i świadczeń ubocznych, po stronie konsumenta oraz kredytodawcy, wykonane dobrowolnie lub przymusowo. W typowych przypadkach umowę o kredyt konsumencki uznaje się za wykonaną w dniu, w którym konsument spłacił ostatnią należność z tytułu tej umowy na rzecz kredytodawcy. Możliwe są jednak sytuacje, w których ostatnia czynność w ramach stosunku kredytu konsumenckiego należy do kredytodawcy. W takim wypadku roczny termin określony w art. 45 ust. 5 u.u.k. biegnie od daty wykonania tej czynności przez kredytodawcę.

Uprawnienie konsumenta do skorzystania z sankcji kredytu darmowego wygasa po roku od dnia wykonania umowy. Wykonanie umowy następuje w dniu, w którym strony wywiążą się z wszystkich obowiązków ciążących na nich na podstawie umowy. Jeżeli konsument wykona umowę, a następnie złoży w ciągu roku oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, wówczas jest on zwolniony z wszystkich poniesionych już kosztów (wykonanie umowy zakłada wywiązanie się z wszystkich obowiązków), a po stronie kredytodawcy powstaje obowiązek zwrotu kosztów kredytu (za wyjątkiem kosztów ustanowienia zabezpieczeń kredytu). (Komentarz do art. 45 KredKonsU red. Stanisławska 2018, wyd. 1/Łukaszewski, Legalis).

Zwrot „wykonanie umowy” użyty w art. 45 ust. 5 KredKonsU, od którego zaczyna biec roczny termin na wygaśnięcie uprawnienia konsumenta do złożenia oświadczenia o sankcji kredytu darmowego, oznacza przede wszystkim stan, w którym wszelkie zobowiązania obydwu stron umowy o kredyt konsumencki zostały w pełni wykonane. Nie ma znaczenia czy zostały one wykonane w terminie, dobrowolnie, czy też przymusowo, np. w drodze egzekucji komorniczej. Należy przy tym zaznaczyć, że chodzi tutaj o zobowiązania określone treścią umowy o kredyt konsumencki bez uwzględnienia skutków sankcji kredytu darmowego. W konsekwencji, jeżeli konsument lub kredytodawca pozostaje w opóźnieniu lub zwłoce z wykonaniem jakiegokolwiek obowiązku wynikającego z umowy o kredyt konsumencki termin roczny na wygaśnięcie uprawnienia do złożenia oświadczenia z art. 45 ust. 1 nie rozpoczyna swojego biegu. Przedawnienie danego roszczenia nie wpływa na rozpoczęcie biegu terminu wygaśnięcia uprawnienia dotyczącego sankcji kredytu darmowego, gdyż przedawnione roszczenie nadal istnieje i nie jest uznawane za wykonane. Wydaje się jednak, że funkcjonalnie powyższa interpretacja pojęcia wykonania umowy byłaby zbyt wąsko zakreślona. Celem ustawodawcy było raczej uregulowanie terminu wygaśnięcia komentowanego uprawnienia w taki sposób, aby powiązać go ze stanem, w którym na skutek zastosowania różnych instytucji prawnych strony umowy mają podstawy sądzić, że ich wzajemne roszczenia z umowy o kredyt wygasły. Przyjmując taką interpretację funkcjonalną należałoby stwierdzić, że roczny termin do wygaśnięcia uprawnienia konsumenta do złożenia oświadczenia rozpoczyna swój bieg również w sytuacji, w której wzajemne roszczenia z umowy o kredyt konsumencki wygasają, jak np. w przypadku zwolnienia z długu, datio in solutum, nowacji, czy też rozwiązania umowy o kredyt, gdy wiąże się ono z uznaniem, że wszystkie wzajemne obowiązki (oprócz związanych z sankcją kredytu darmowego) wygasły. (Komentarz do art. 45 KredKonsU Chruściak 2012, wyd. 1, Legalis).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że wbrew stanowisku Sądu I instancji do chwili wykonania przez powoda uprawnienia prawonokształtującego z art. 45 ust. 1 u.u.k., **umowa łącząca**

strony nie została wykonana. Bezsprzeczne jest, że pozostaje w toku postępowanie egzekucyjne sygn. akt Km 2660/15 wszczęte z wniosku pozwanego w niniejszej sprawie wobec powoda jako dłużnika a roszczenie objęte tytułem wykonawczym dotyczy umowy kredytu zawartego między pozwanym Bankiem a powodem, dlatego też powód mógł skorzystać z sankcji kredytu darmowego.

Zauważyć należy przy tym, że wykonanie przez konsumenta uprawnienia określonego w art. 45 ust. 1 u.u.k. powoduje zmianę treści stosunku kredytu konsumenckiego. Sankcja kredytu darmowego sprowadza się do pozbawienia kredytodawcy przychodów z tytułu określonego kredytu konsumenckiego, czyli utraty zarobku planowanego w ramach danej transakcji. Obejmuje zasadniczo wszystkie przychody kredytodawcy związane z kredytem konsumenckim, niezależnie od ich nazwy: odsetki, opłaty, prowizje, składki, koszty itp. Sankcja kredytu darmowego obejmuje także odsetki i inne koszty, które są pobierane w ciężar kapitału kredytu.

Wykonanie uprawnienia ma skutek wsteczny (działanie *ex tunc*) w tym sensie, że sankcja kredytu darmowego obejmuje – z pewnymi wyjątkami – wszelkie odsetki i inne koszty z tytułu kredytu konsumenckiego, niezależnie od okresu ich naliczania: przed wykonaniem uprawnienia czy po wykonaniu. Powoduje, że odpada podstawa świadczenia w odniesieniu do takich odsetek i kosztów, a konsument może potrącić swoje roszczenie o zwrot uiszczonych odsetek i kosztów z roszczeniem kredytodawcy o spłatę kapitału kredytu (art. 498 i n. k.c.). Odsetki, o których mowa w art. 45 ust. 1 u.u.k., oznaczają przy tym tylko odsetki kapitałowe. Odsetki za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.) nie są, bowiem objęte sankcją kredytu darmowego (por. wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 14 grudnia 2016 r., III Ca 604/16, (...)) Kredytobiorca nie powinien być bowiem premiowany w sytuacjach, w których sam narusza postanowienia umowy o kredyt konsumencki, opóźniając się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Odsetki za opóźnienie zasadniczo pełnią funkcję zryczałtowanego odszkodowania, ewentualnie funkcję penalną i nie stanowią wynagrodzenia za korzystanie z kapitału kredytu. Funkcja odsetek za opóźnienie uzasadnia wyłączenie ich spod działania sankcji kredytu darmowego. Konstatacja ta odnosi się również do przypadków, w których wysokość odsetek za opóźnienie określono w umowie o kredyt konsumencki. Sankcja kredytu darmowego nie obejmuje takich odsetek (por. (T. Czech Komentarz do art. 45 u.u.k. w: Kredyt konsumencki. Komentarz, wyd. II. Wolters Kluwer Polska, 2018, Lex/el 2019)). Kredytodawca zachowuje także prawo do wszelkich kosztów związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez konsumenta umowy o kredyt konsumencki. Koszty takie nie podlegają sankcji kredytu darmowego, o ile wynikają z ustawy lub skutecznie je zastrzeżono w umowie albo we wzorcu umowy. Natomiast sankcja kredytu darmowego nie powoduje wygaśnięcia obowiązku konsumenta dotyczącego zwrotu kredytodawcy kapitału wykorzystanego kredytu. Jeżeli w umowie o kredyt prawidłowo ustalono termin i sposób spłaty kredytu, ale uchybienia dotyczą innych elementów treści tej umowy, to konsument zwraca kredyt w terminie i w sposób ustalony w umowie, tj. zgodnie z pierwotnie ustalonym harmonogramem spłaty kredytu, lecz bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy (art. 45 ust. 1 *in fine* u.u.k.).

Reasumując, powyższe rozważania doprowadziły Sąd Okręgowy do konstatacji, że skoro, wbrew temu co przyjął Sąd I instancji, oświadczenie o skorzystaniu przez powoda z sankcji kredytu darmowego zostało złożone z zachowaniem terminu wynikającego art. 45 ust. 5 u.u.k., zachodzi konieczność zbadania na gruncie art. 45 ust. 1 u.u.k., czy podnoszone przez powoda w ramach oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego z dnia 5 marca 2018 r. zarzuty naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 4 i 11 u.u.k. są zasadne, a więc czy dochodzona z tego tytułu kwota tak co do zasady jak i wysokości pozostaje roszczeniem uzasadnionym. Kwota ta – co trzeba podnieść - stanowiła, składową roszczenia ostatecznie dochodzonego przez powoda.

W konsekwencji należało stwierdzić, że nie została rozpoznana przez Sąd I instancji istota sprawy (zgłoszona do rozliczenia przez powoda kwota z tytułu skorzystania z sankcji darmowego kredytu tak co do zasady jak i wysokości nie została zbadana przez Sąd I instancji, wobec przyjęcia, że oświadczenie zostało złożone po terminie) co skutkowało na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 2 k.p.c..

Sąd Rejonowy, rozpoznając ponownie sprawę, oceni, w oparciu o dowody zaprezentowane w toku postępowania przez obie strony, zasadność roszczenia powoda, mając przy tym na uwadze, że oświadczenie z dnia z dnia 5

marca 2018 r. o skorzystaniu przez powoda z sankcji kredytu darmowego zostało złożone z zachowaniem terminu wynikającego art. 45 ust. 5 u.k.k.. Ponadto zważywszy na fakt, że powództwo zostało sformułowane przez powoda jako o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, Sąd Rejonowy ustali i oceni, czy kwota określona jako wynikająca z skorzystania z sankcji kredytu darmowego zgłoszona przez powoda powinna ewentualnie podlegać uwzględnieniu w ramach powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Wobec sposobu sformułowania przez powoda roszczeń w toku postępowania, a także wniosków apelacji, pozostaje, w ocenie Sądu Odwoławczego, wątpliwość, czy roszczenie z tytułu skorzystania z sankcji kredytu darmowego, stanowi odrębne roszczenie powoda, czy też jest podnoszone w kontekście powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Zauważyć nadto należy dodatkowo, że w apelacji powód podniósł, iż w toku postępowania przed Sądem I instancji odwoływał się do - w jego ocenie - występującej abuzywności części postanowień łączącej strony umowy kredytu, co, zważywszy na argumentację przedstawioną przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie było przedmiotem badania przez Sąd. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy odniesie się także, oceniając roszczenie powoda do powyższej kwestii.